

MÚSICA

TREBALL SENSORIAL
La cuinera Maria Solivelles
oferint un tast a cegues de
sopes. MIQUEL BRUNET

'Ferments' "és un salt de pont amb cordó umbilical"

El músic Miquel Brunet descriu la fesomia musical de Mallorca

MARGALIDA MATEU
PALMA

Com sona Mallorca? Quina fesomia musical té? Aquestes foren les preguntes que es formulà el músic Miquel Brunet quan decidí engendrar *Ferments*, un projecte musicosensorial que sorgí del fet que "a Mallorca s'estava perdent la fesomia musical, si és que mai n'hem tenguda?", recalca el músic, qui s'aferra a les paraules de Josep Maria Llompart per exemplificar-ho: "Què és la identitat? No és cap concepte polític complex, és la simple fesomia d'un grup humà, d'un col·lectiu, d'una nació".

Davis a NY, Brunet a Bunyola

Per tal de tirar endavant aquest projecte antropològic i sensorial, Brunet es va basar en l'experiència que Miles Davis havia viscut als anys 70 amb el disc *Bitches Brew* als Estats Units. "Aprofitant un moment d'exaltació panafricanista, va reunir un grup de músics durant tres dies a un estudi de Nova York i els va fer sentir els estímuls i les arrels del jazz. Jo vaig fer una cosa similar", explica Brunet.

Així és com denou especialistes de diferents disciplines (gastronomia, música, dansa, poesia i enologia) es tancaren durant 3 dies a uns estudis de gravació a la muntanya de Mallorca, amb l'objectiu de crear una obra sense partitura i amb

l'únic ajut d'estímuls sensitius: menjar, beure, mirar i escoltar. "Vàrem eliminar qualsevol partitura, indicació o assaig previ per dedicar-nos al 100% a l'estimulació sensorial". Per això convidaren, per exemple, Maria Solivelles de Ca na Toneta. Els participants es taparen els ulls i Solivelles va pensar que un dels plats que més ens identifiquen com a poble són les sopes i els en va donar per tastar els ingredients en cru. Cada un dels músics i glosadors reunits, motivats per aquella estimulació gustativa, va interpretar allò que li va sortir de dins. "Dibuixar el que som a partir dels sentits. Això mateix, ho vàrem fer també tastant vins o mirant una parella de ball: Tomeu Gomila i Leticia Hoz, que varen representar el moviment de dues persones fent feina al camp".

"D'aquesta experiència, no sabem ben bé què en sortiria, quin en seria el resultat. Podria haver estat una cacofonia absoluta. De fet, hi va haver moments àlgids molt interessants. Al final vàrem considerar que les 13 hores d'enregistraments que teníem es podien resumir en un doble CD d'àudio i un documental.

El projecte, però, no s'havia posat en pràctica en directe fins que per a la Nit de la Cultura, el desembre passat, des de l'Obra Cultural Balear demanaren a Brunet si podia intentar representar aquella experiència. "Ho intentàrem i per això haguérem de fer una reducció a

8 persones i, arran d'això, també vàrem actuar en el marc de les jornades del Think Up Culture al teatre Mar i Terra.

Folklorisme

"Crec que el folklorisme fa molt de mal. Està bé com a element museístic. Ara bé, el folklore és d'herència franquista perquè era una manera de tenir les cultures pròpies i minoritàries controlades i les reduïa a aquest element ranci".

Brunet també opina sobre la folklorització de la televisió pública. "IB3 fa una programació molt franquista en aquest sentit, que ridiculitza la nostra essència a través d'un paradigma de personatges mallorquins que jo crec que avui dia no ens representa, i a *Ferments* intent d'alguna manera mostrar-nos orgullosos del que som i fer-ho amb unes claus que siguin del segle XXI. Per això no només vaig convidar Sebastiana de Son Roca i Biel Majoral, que canten tonades del camp, sinó que també vaig considerar que hi hagués joves de l'escena jazzística com Pep Lluís García, Pep Garau, Júlia Colom, Miquel Angel Rigo, Wojtek Sobolewski, etc.", assenyalava.

M'agrada també aquest caràcter ètic, no només estètic, de *Ferments*. Per exemple, les so-

El folklore
Està bé com
a element de
museu, però
no per viure la
cultura d'avui

IB3
Tenim una
televisió que
fomenta els
complexos i
ens ridiculitza

pes són un símbol de resistència d'un poble que ha estat maltractat, representen la sublimació del patiment, pa dur i verdura, de l'aprofitament, i d'això s'ha aconseguit fer un plat exquisit.

Brunet considera que "els gestors culturals de les Illes han perdut un poc el rumb perquè volen construir una cosa nova ignorant d'on venim i sembla que han de ser més importants per a una institució el 'rarisme' i el 'hipsertisme' que la trajectòria, a vegades silenciosa, d'aquelles persones que fa molts d'anys que piquen pedra tant en poesia com en música o literatura".

El músic hi afegeix que "el que crec que no es pot practicar és una substitució cultural. Si el turisme ja ens ha fet prou mal des del punt de vista d'identitat cultural perquè des d'aquí només es fomenten aquelles iniciatives que podrien ser de qualsevol banda del món, jo entec que cantar en anglès et dona més perspectiva o més possibilitats d'arribar a un públic de més enfora, però m'agradaria que es valorassin més aquells projectes que poden arribar molt enfora precisament per la seva singularitat".

En aquest sentit, "hi ha molts de joves que són capaços de connectar el 'd'on venim' amb una estètica moderna. No la podem viure folkloricament, però tampoc deslligats del que som".

Miles Davis assenyalava que "va canviar la història de la música tres vegades, però ningú no pot negar l'africanitat de la carrera de Davis. El jazz comparteix amb *Ferments* una cosa, una cultura que prové dels humiliats i dels ofesos", sentència Miquel Brunet.

